

2022-04-07
N2020/02582

Näringsdepartementet

Kustvind AB
Ombud: Advokaten Elisabeth Werner
Advokatfirman Delphi
Nordenskiöldsgatan 11A
211 19 Malmö

Ansökan om tillstånd enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln att utforska kontinentalsockeln i södra Östersjön

Regeringens beslut

Regeringen meddelar med stöd av 3 § lagen (1966:314) om kontinentalsockeln (KSL) tillstånd för Kustvind AB (bolaget) att utforska kontinentalsockeln inom Sveriges sjöterritorium i södra Östersjön inom det område som framgår av *bilagan*.

Tillståndet gäller i tre (3) år från och med dagen för beslutet.

Verksamheten ska utövas på det sätt som anges i detta beslut, i ansökan med bilagor och eventuella kompletteringar samt enligt vad bolaget i övrigt har åtagit sig i ärendet.

För tillståndet gäller följande villkor.

Information, samråd m.m.

1. Försvarsmakten, Sjöfartsverket och Sveriges geologiska undersökning (SGU) ska informeras senast sex (6) veckor innan undersökningarna påbörjas beträffande
  - uppskattad arbetstid,
  - vilka fartyg, med angivande av anropssignal, som ska användas,
  - position för undersökningarna,
  - vilken metod som ska användas, och
  - kontaktuppgifter till den enhet som utför undersökningarna.

Informationen ska lämnas till Försvarsmakten via e-post ms-opavd-tillstand@mil.se, till Sjöfartsverket via e-post ufs@sjofartsverket.se och till SGU via e-post sgu@sgu.se.

2. Samråd ska ske med Försvarsmakten, Sjöfartsverket och Transportstyrelsen senast fyra (4) veckor innan undersökningarna påbörjas beträffande sådana särskilt sjösäkerhetshöjande åtgärder som kan krävas när undersökningsarbetena sker i närheten av sjötrafiktäta områden såsom riksintresseklassade farleder, djupvattenleder och trafiksepareringssystem samt för att minimera påverkan på Försvarsmaktens insats- och övningsverksamhet. Eventuella sjösäkerhetshöjande åtgärder ska bekostas av bolaget.
3. Sveriges Fiskares Producentorganisation, Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation samt Swedish Pelagic Federation ska fortlöpande hållas informerade om när och var undersökningarna kommer att utföras så att potentiell påverkan på fisket minimeras.

Kulturmiljö och marinarkeologi

4. Undersökningar ska vara utformade så att de kan utgöra underlag för prövning av eventuell kulturmiljöpåverkan. Marinarkeologisk expertis ska anlitas vid utformning av undersökningarna samt för granskning av resultatet.

Skyddsåtgärder avseende marina däggdjur och torsk

5. Undersökningar får inte utföras under perioden från och med den 15 juni till och med den 31 juli eller under perioden från och med den 1 november till och med den 30 april.
6. Vid undersökningar med undersökningsutrustning som avger ljud med frekvenser understigande 200 kHz ska mjuk uppstart tillämpas. Innan mjuk uppstart görs ska passiv akustisk övervakning (s.k. PAM) användas under 30 minuter. För det fall att utrustningen av tekniska skäl inte medger mjuk uppstart ska denna startas först efter utrustning som medger sådan uppstart. Mjuk uppstart ska även tillämpas efter avbrott längre än 40 minuter. Om marina däggdjur observeras inom en 300 meters radie från fartyget ska en ny observationsperiod om 20 minuter utföras innan

mjuk uppstart får påbörjas. Försiktighetsmått enligt detta villkor ska dokumenteras.

Uppgiftslämnande

7. När undersökningarna har avslutats ska kopia av all insamlad geologisk och geoteknisk information från svenskt kontinentalsockelområde, såväl rådata som tolkningar och sammanställningar, i den utsträckning lagen (2016:319) om skydd för geografisk information inte hindrar det, tillställas SGU i format som myndigheten godkänner. Innan informationen översänds ska kontakt tas med SGU via e-post sgu@sgu.se.
8. Efter avslutade undersökningar ska uppgifter om havsdjup som erhållits vid undersökningarna rapporteras till Sjöfartsverket för uppdatering av Sveriges nationella djupdatabas och sjökort. Innan information översänds ska kontakt tas med Sjöfartsverket via e-post ufs@sjofartsverket.se.

Utrustning

9. Förlorad geoteknisk och geofysisk utrustning ska så långt som möjligt och rimligt återhämtas. Instrument eller annan utrustning får inte lämnas kvar efter undersökningstidens utgång. Vid arbeten i vatten ska i första hand biologiskt nedbrytbara kemiska produkter användas. Nedskräpning i samband med arbetet får inte ske.

Övrigt

10. En kopia av tillståndsbeslutet ska finnas tillgänglig ombord på de fartyg som bedriver undersökningsverksamhet med stöd av tillståndet och ska efter anmodan från svensk myndighet kunna uppvisas.

Erinringar

Regeringen erinrar om att tillsynen över efterlevnaden av föreskrifter och villkor för tillstånd enligt KSL, förutom vad gäller 15 c § KSL, utövas av SGU.

Regeringen erinrar om att det i säkerhetsskyddslagen (2018:585) finns bestämmelser om säkerhetsskyddsklassificering av uppgifter som rör säkerhetskänslig verksamhet.

Regeringen erinrar om att det även kan krävas andra tillstånd för utförande av de aktuella undersökningarna och därmed sammanhängande verksamhet.

Ärendet

Bolaget ansökte den 28 oktober 2020 om tillstånd enligt 3 § KSL att utforska kontinentalsockeln inom Sveriges sjöterritorium i södra Östersjön. Syftet med undersökningarna är att undersöka förutsättningarna för en havsbaserad vindkraftspark. De planerade undersökningarna omfattar geofysiska undersökningar, miljöundersökningar samt undersökningar av eventuell förekomst av oexploderad ammunition.

De geofysiska undersökningarna omfattar sonarundersökningar med multistråleekolod och penetrerande sedimentekolod samt magnetfältundersökning. Miljöundersökningarna omfattar havsbottenprovtagning genom gripprovtagning. För undersökning av förekomsten av oexploderad ammunition används metoden magnetometri. Undersökningarna beräknas pågå under sammanlagt 3–5 veckor. De geofysiska undersökningarna beräknas pågå i ca 6–8 dagar i det planerade vindkraftsområdet och i 2–4 dagar i den planerade kabelkorridoren. Miljöundersökningarna beräknas pågå i ca 14–20 dagar.

Regeringen gav den 28 januari 2021 SGU i uppdrag att bereda den aktuella ansökan om tillstånd genom att inhämta underlag och remittera ansökan samt avge ett förslag till beslut till regeringen.

SGU föreslår i sin redovisning av beredningsuppdraget att regeringen beviljar sökt tillstånd och anför i huvudsak följande. Tillståndets giltighetstid bör begränsas till tre år efter det att tillståndsbeslutet har meddelats. Med hänsyn till att det finns flera undersökningsverksamheter i området, att det finns större farleder utanför undersökningsområdet och närheten till Natura 2000-området Sydvästskaanes utsjövatten bör tillståndstiden begränsas. Att bolaget har valt att bryta ut en del av undersökningarna och i stället anmäla dessa har en så begränsad inverkan på miljön att förfarandet inte är i strid med 2 kap. miljöbalken. Tillståndet bör förenas med villkor om bl.a. skyddsåtgärder avseende marina däggdjur och samråd med fiskenäringen. Ingen av remissinstanserna har avstyrkt att tillstånd ska beviljas på den grunden att undersökningsverksamheten som sådan inte kan tillåtas. Det kommunala vetot i 16 kap. 4 § miljöbalken ska inte tillämpas i det aktuella ärendet. Vid en samlad bedömning och med hänsyn till de villkor som

tillståndet bör förenas med är kraven i KSL och tillämpliga bestämmelser i miljöbalken uppfyllda och tillstånd kan meddelas.

SGU remitterade bolagets ansökan till *Försvarmakten, Havs- och vattenmyndigheten, Kammarkollegiet, Kustbevakningen, Länsstyrelsen i Skåne län, Naturhistoriska riksmuseet, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Sjöfartsverket, Statens jordbruksverk, Statens maritima och transporthistoriska museer, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, Trafikverket, Transportstyrelsen, Skurups kommun, Trelleborgs kommun och Naturskyddsföreningen.*

Försvarmakten, Kammarkollegiet, Naturhistoriska riksmuseet och Naturskyddsföreningen har inte hörts av.

Statens jordbruksverk, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, Trafikverket och Skurups kommun har inga synpunkter på ansökan.

Havs- och vattenmyndigheten anser att tillstånd till undersökningarna kan lämnas under förutsättning att det föreslagna villkor 6 ändras enligt nedan. Inga undersökningar ska utföras under perioden 15 juni till 31 juli, samt under perioden 1 november till 30 april. För att möjliggöra för tumlare att förflytta sig från området innan Sub-bottom profilens (SBP) uppnår full styrka ska mjuk uppstart tillämpas. Detta innebär att instrumentets energistyrka gradvis ska ökas under en period. Tidsperioden för mjuk uppstart ska uppgå till minst 10 minuter. SBP kan orsaka skada och beteendepåverkan på tumlare. Det är lämpligast att undersökningarna sker under sensommaren eller hösten, förslagsvis under september–oktober. Sommarperioden är känslig för Bälthavspopulationen av tumlare. Det är viktigt att undvika att utsätta den känsliga Östersjöpopulationen av tumlare för ytterligare stressfaktorer. Kan mjuk uppstart användas är det bättre än att använda salskrämma.

Kustbevakningen anför i huvudsak följande. Förslaget till villkor 4 som innebär att Kustbevakningen ska få information om arbetet avstyrks. Föreslagna villkor 5 om informationssätt till Kustbevakningen vid utsläpp av olja eller andra skadliga ämnen tillstyrks. Myndigheten önskar att information angående förorening från fartyg lämnas till Kustbevakningens ledningscentral.

Länsstyrelsen i Skåne län anför i huvudsak följande. Bolaget har i sin ansökan tagit hänsyn till tumlare från såväl Bälthavspopulationen som Östersjöpopulationen. Mjuk uppstart av utrustningen är en lämplig

skyddsåtgärd. Mot bakgrund av att det finns ett kommunalt ställningstagande mot att tillåta havsbaserad vindkraft inom Skurups kommun är det tveksamt att tillåta de undersökningar som ansökan avser då de trots allt innebär en onödig störning av livsmiljön. En analys av förekomsten av arkeologiska lämningar ska utföras av marinarkeologisk expertis som är godkänd av länsstyrelsen, alltså Bohusläns museum, Statens maritima och transporthistoriska museer eller Nordic Maritime Group. Data som samlas in ska också uppfylla vissa minimikrav. Det kan vara en god idé för bolaget att hålla ett separat samråd med länsstyrelsens kulturmiljöenhet innan datainsamlingen inleds.

Naturvårdsverket anger att myndigheten inte har kännedom om anmäld verksamhet i annat land som ligger i relativ närhet till aktuellt område, och som omfattas av Esbokonventionen, samt avstår att yttra sig i övriga delar.

Riksantikvarieämbetet anser att tillstånd till ansökan kan ges med villkor att undersökningarna ska genomföras på ett sådant sätt att resultatet kan utgöra underlag för prövning av eventuell kulturmiljöpåverkan. Kulturmiljöer som kan vara aktuella i undersökningsområdet är äldre skeppsvrak och boplatser från stenåldern. För att säkerställa att kulturmiljöer inte kommer till skada ska marinarkeologisk expertis anlitas vid utformningen av undersökningen och vid granskningen av resultatet.

Sjöfartsverket tillstyrker ansökan och anför att med de försiktighetsåtgärder som bolaget föreslår som villkor kommer undersökningarnas påverkan på sjötrafiken bli minimal.

Statens maritima och transporthistoriska museer har inget att erinra mot det planerade arbetet och bedömer att de aktuella undersökningarna inte kommer inverka på kända eller icke ännu påträffade lämningar.

Transportstyrelsen har inget att invända mot att tillstånd ges för undersökningarna och anför i huvudsak följande. Då undersökningarna planeras i eller i närheten av stråk med sjötrafik är det viktigt att sjöfartsrelaterade risker beaktas och att det finns en plan för hur dessa ska hanteras. En viktig åtgärd är informationen till övrig sjötrafik. Bolagets villkor om detta välkomnas.

Trelleborgs kommun avstyrker bolagets ansökan med hänvisning till det kommunala vetot i 16 kap. 4 § miljöbalken.

Bolaget har beretts tillfälle att yttra sig och anför i huvudsak följande. Undersökningarna kommer att ske med mjuk uppstart så att eventuella tumlare förflyttas till områden som är säkra. Havs- och vattenmyndighetens villkorsförslag om att full effekt på Sub-bottom profilerna kommer nå gradvis under en tid om tio minuter accepteras. Ett s.k. Passive Acoustic Monitoring-system (PAM) kommer att användas, bestående av fyra passiva hydrofoner som lyssnar av efter tumlare. Den av bolaget anlitade entreprenören kommer att genomföra undersökningarna med de försiktighetsmått och skyddsåtgärder som beskrivits i ansökan. Kustbevakningens förslag till ändrat villkor 4 accepteras. Det kan noteras att Skurups kommun inte har ställt sig negativa till nu aktuella undersökningar. Bolaget instämmer inte i Länsstyrelsen i Skåne läns påstående om att den ansökta undersökningen skulle innebära onödigt störning på den marina miljön. Det kan mot bakgrund av den pågående politiska debatten i Skurups kommun inte anses onödigt att genomföra de undersökningar som krävs för att kunna ta ställning till en möjlig etablering utifrån ett gediget beslutsunderlag.

Den ansökta undersökningen bedöms endast medföra en försumbar påverkan på den marina miljön och bedöms inte utgöra någon risk för att på ett betydande sätt påverka det intilliggande Natura 2000-området. Länsstyrelsens synpunkt om att samråda med marin arkeologisk expertis är tillgodosedd genom att marin arkeologisk expertis kommer att anlitas vid utformningen av undersökningen samt vid granskningen av resultatet. Redan kända lämningar samt de som eventuellt påträffas vid planerade bottenkarteringar avses undersökas vid eventuell framtida etablering. Det noteras att Trelleborgs kommun inte har angett någon anledning till att ansökan avstyrks och att det kommunala vetot inte gäller i aktuell ansökan. Den yrkade tillståndstiden om fem år är nödvändig med hänsyn till den tidsåtgång en parallell tillståndsprocess i enlighet med vad miljöbalken kräver. Med SGU:s villkorsförslag kan undersökning endast utföras under en mycket begränsad tid på året. Tillståndstiden för denna typ av undersökningar brukar normalt vara mellan 3–5 år och yrkandet om fem år är således inte utöver vad som är att betrakta som praxis. I bedömningen av omgivningspåverkan har bolaget utgått från en tillståndstid om fem år.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen får enligt 3 § KSL meddela tillstånd för annan än staten att genom geofysiska mätningar, borrhning eller på annat sätt utforska

kontinentalsockeln och att utvinna naturtillgångar från denna. Ett tillstånd ska avse ett bestämt område och en viss tid.

Av 3 a § KSL framgår att vid prövning av tillstånd att utforska kontinentalsockeln tillämpas de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken och bestämmelserna om miljökvalitetsnormer i 5 kap. 3–5 §§ miljöbalken.

Enligt 2 kap. 3 § miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet bästa möjliga teknik användas.

Enligt 4 § KSL ska ett tillstånd att utforska kontinentalsockeln förenas med de villkor som behövs för att skydda allmänna intressen och enskild rätt, såsom att skydda människors hälsa och miljön mot skador och olägenheter, främja en långsiktigt god hushållning med mark och vatten och andra resurser samt trygga säkerheten.

Av utredningen i ärendet framgår att endast en av remissinstanserna har avstyrkt ansökan om tillstånd att utforska kontinentalsockeln. Regeringen kan konstatera att KSL inte innehåller regler om kommunalt veto och att det kommunala vetot i 16 kap. 4 § miljöbalken inte är tillämpligt. Flera remissinstanser har föreslagit justeringar av föreslagna villkor för beslutet. Regeringen bedömer i likhet med SGU att de undersökningar som ansökan omfattar uppfyller de krav som ställs i KSL och 2 kap. miljöbalken, om tillståndet förenas med villkor. Mot bakgrund av att Östersjöpopulationen av tumlare är hotad samt torskens dåliga beståndstatus anser regeringen att beslutet ska förenas med villkor om skyddsåtgärder. Regeringen konstaterar att kravet på att informera Kustbevakningen vid utsläpp av olja eller andra skadliga ämnen följer av lag eller annan författning och att villkor i frågan därmed är obehövligt. Utredningen i ärendet ger inte heller anledning att anta att någon miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken skulle överträdas. Regeringen bedömer liksom SGU att tre år är en lämplig tillståndstid. Mot denna bakgrund ska därför ansökan beviljas och tillståndet gälla för den tid samt förenas med de villkor som anges under rubriken Regeringens beslut.

På regeringens vägnar

Karl-Petter Thorwaldsson

Carin Lundberg

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Justitiedepartementet/SSK
Utrikesdepartementet/FMR och GA
Försvarsdepartementet/MFI, RS, SI och SUND
Finansdepartementet/BA
Miljödepartementet/ME och NM
Kulturdepartementet/KL
Infrastrukturdepartementet/E, TM och US
Försvarsmakten
Havs- och vattenmyndigheten
Kammarkollegiet
Kustbevakningen
Länsstyrelsen i Skåne län
Naturhistoriska riksmuseet
Naturvårdsverket
Riksantikvarieämbetet
Sjöfartsverket
Statens jordbruksverk
Statens maritima och transporthistoriska museer
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Trafikverket
Transportstyrelsen
Skurups kommun
Trelleborgs kommun
Naturskyddsföreningen

